ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004 *2009*

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2008/2160(INI)

6.1.2009

ПРОЕКТОДОКЛАД

съдържащ предложение за препоръка на Европейския парламент до Съвета относно укрепване на сигурността и основните свободи в интернет
(2008/2160(INI))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Stavros Lambrinidis

PR_INI_art114

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ ДО СЪВЕТА .3

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКА ДО СЪВЕТА(B6-0302/2008) 10

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ ДО СЪВЕТА

относно укрепване на сигурността и основните свободи в интернет (2008/2160(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението за препоръка до Съвета, внесено от Stavros Lambrinidis от името на групата PSE, за укрепване на сигурността и основните свободи в Интернет (B6-0302/2008),

– като взе предвид Международния пакт за гражданските и политическите права, Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) и Хартата на основните права на Европейския съюз[1], и по-конкретно техните разпоредби относно защитата на личните данни, свободата на изразяване, зачитането на личния и семейния живот и правото на свобода и сигурност,

– като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни[2], Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси[3], Директива 2003/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 г. относно повторната употреба на информацията в обществения сектор[4], предложението на Комисията от 13 ноември 2007 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, Директива 2002/58/ЕО относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации и Регламент (ЕО) № 2006/2004 за сътрудничество в областта на защита на потребителите (COM(2007)0698), Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за запазване на данни, създадени или обработени, във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи[5], и становището на генералния адвокат от 14 октомври 2008 г. по дело C-301/06 „Ирландия срещу Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз“,

– като взе предвид Рамково решение 2005/222/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно атаките срещу информационните системи[6], Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета от 28 май 2001 г. относно борбата с измамата и подправянето на

[1] ОВ C 364, 18.12.2000 г., стр. 1.
[2] ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.
[3] ОВ L 350, 30.12.2008 г., стр. 60.
[4] ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90.
[5] ОВ 2006 L 105, стр. 54.
[6] ОВ L 69, 16.3.2005 г., стр. 67.

платежни средства, различни от парите в брой[1], Рамково решение 2008/919/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г. за изменение на Рамково решение 2002/475/ПВР относно борбата срещу тероризма[2], Съобщение на Комисията от 22 май 2007 г. „Към основна политика по отношение на борбата с престъпленията в кибернетичното пространство“ (COM(2007)0267), и неотдавнашните инициативи за проследяване на тежки престъпни прояви и тероризъм (проект „Check the web“),

– като взе предвид дейността на Съвета на Европа, на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и на Организацията на обединените нации (ООН) по отношение на борбата с престъпността и престъпленията в кибернетичното пространство, както и на защитата на основните права и свободи, включително в Интернет[3],

– като взе предвид последните решения на европейските съдилища и на националните конституционни съдилища по този въпрос, и по-конкретно решението на Германския конституционен съд (BVerfG), което признава отделно право на защита на поверителността и неприкосновеността на информационните системи[4],

– като взе предвид член 114, параграф 3, и член 94 от своя правилник,

– като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становището на комисията по култура и образование (A6-0000/2008]),

А. като има предвид, че еволюцията на Интернет доказва, че той се превръща в крайно необходим инструмент за насърчаване на демократичните инициативи, в нова трибуна за политическия дебат (напр. електронни кампании, електронно гласуване), в основен инструмент на световно равнище за упражняване на свободата на изразяване (напр. блогове) и за развиване на икономическа дейност,

Б. като има предвид, че Интернет придава пълно значение на определението за свобода на изразяване, включено в член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално посредством своя аспект на независимост от границите,

В. като има предвид, че прозрачността, зачитането на правото на неприкосновеност на личния живот и средата на доверие между участниците в Интернет следва да се считат за крайно необходими елементи с оглед на изграждането на устойчива визия на сигурност в Интернет,

Г. като има предвид, че чрез свободата, която предоставя, Интернет се използва и като платформа за призиви към насилие и недемократични послания, като тези,

[1] ОВ L 149, 2.6.2001 г., стр. 1.
[2] ОВ L 330, 9.12.2008 г., стр. 21.
[3] Напр.: Конвенция на Съвета на Европа за престъпленията в кибернетичното пространство от 23 ноември 2001 г.; Конвенция на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни от 28 януари 1981 г.
[4] BVerfG, 1 BvR 370/07, 27.2.2008 г., Absatz-Nr. (1 - 333).

подбуждащи към терористични атаки, и като има предвид, че заплахата от престъпления в кибернетичното пространство като цяло се е увеличила в световен мащаб и застрашава хората (включително децата) и мрежите,

Д. като има предвид, че на тези престъпления трябва да се противодейства ефективно и решително, без да се променя по начало свободният и отворен характер на Интернет,

Е. като има предвид, че в демократичното общество именно гражданите притежават правото ежедневно да наблюдават и преценяват действията и убежденията на своите правителства и на частните компании, които им предоставят услуги, а не правителствата или компаниите ежедневно да наблюдават и преценяват действията и убежденията на своите граждани; като има предвид, че технологично напредналите техники за наблюдение, съчетани с „хлабави“ закони, установяващи ограниченията за тяхното прилагане, са все по-голяма заплаха за този принцип,

Ж. като има предвид, че технологичните постижения позволяват във все по-голяма степен тайно и на практика неразкрито наблюдение на дейността на гражданите в Интернет; като има предвид, че самото съществуване на технологии за наблюдение не следва автоматично да оправдава тяхната употреба, но като има предвид, че висшият интерес за защита на основните права на гражданите следва да определя ограниченията и точните обстоятелства, при които тези технологии могат да се използват от публични органи или частни компании,

З. като има предвид, че не бива да се забравя, че когато става дума за права, като например свободата на изразяване или зачитане на правото на личен живот, публичните органи могат да се намесят в упражняването на тези права единствено, ако тази намеса е „в съответствие със закона“ и е необходима и пропорционална в едно демократично общество,

И. като има предвид, че поради своя глобален, отворен и открит за участие от страна на всички характер Интернет има свобода по принцип, но това не изключва необходимостта да се помисли (на национално и международно равнище, в публичен и частен план) върху това как основните свободи на Интернет потребителите, а също и тяхната сигурност, се зачитат и защитават,

Й. като има предвид, че електронната неграмотност ще бъде новият вид неграмотност на XXI век; като има предвид, че поради това осигуряването на достъп до Интернет на всички граждани е равностойно на осигуряването на достъп до образование на всички граждани, и като има предвид, че този достъп не следва да бъде отказван като наказателна мярка от страна на правителства или частни компании; като има предвид, че е важно да се разрешат възникващите въпроси, като неутралност на мрежата, оперативна съвместимост, глобална достижимост на всички Интернет точки и използване на отворени формати и стандарти,

К. като има предвид, че трябва да се запази подходящ баланс между повторната употреба на информацията в обществения сектор, която открива безпрецедентни възможности за творчески и културни експерименти и обмен, и защитата на правата на интелектуална собственост,

1. отправя до Съвета следните предложения:

Пълен и безопасен достъп до Интернет за всички

а) да участва в усилията за превръщане на Интернет във важен инструмент за предоставяне на права на потребителите в среда, която позволява развитие на подход „отдолу-нагоре" и на електронна демокрация, и същевременно да гарантира възможността за създаване на важни предпазни механизми като нови форми на контрол и цензура в тази сфера; свободата и защитата на личния живот, от които потребителите се ползват в Интернет, следва да бъдат реални, а не въображаеми;

б) да признае, че Интернет може да бъде изключителна възможност за насърчаване на активно гражданско поведение и че в тази връзка достъпът до мрежи и съдържание е един от основните елементи; да препоръча този въпрос да бъде допълнително развит въз основа на допускането, че всеки има право да участва в информационното общество и че институциите и заинтересованите лица на всички равнища имат обща отговорност да подпомогнат това развитие[1], като по този начин противодействат на двете нови предизвикателства на електронната неграмотност и демократичното изключване в електронния век[2];

в) да гарантира, заедно с другите съответни участници, че сигурността, свободата на изразяване и правото на неприкосновеност на личния живот, както и откритостта в Интернет, не се разглеждат като противоречащи си цели, а че всички те се предоставят едновременно, в рамките на една всеобхватна визия, която отговаря адекватно на всички тези задължителни изисквания;

Твърд ангажимент за борба с престъпленията в кибернетичното пространство

г) да прикани председателството на Съвета и Комисията да обмислят изчерпателна стратегия за борба с престъпленията в кибернетичното пространство, включително начини за справяне с проблема „кражба на идентичност" на равнището на ЕС;

д) да насърчи обсъждане относно необходимото сътрудничество между частните и публичните участници в тази област, както и относно засилването на сътрудничеството в областта на правоприлагането;

е) да продължи дейностите, предприети в рамките на проекта „Check the Web", и да насърчава действия, насочени към подобряване на разпространението на информация за престъпленията в кибернетичното пространство, като например последните инициативи за създаване на национални платформи за подаване на сигнали и европейска платформа за подаване на сигнали с цел докладване на

[1] Виж Конституция на Гърция и параграф 5А от нея.

[2] В документа „Интернет – важен ресурс за всички" на Съвета на Европа от 17 септември 2008 г. също така се подчертава, че „осигуряването и насърчаването на равенството и участието по отношение на Интернет е важна стъпка за напредъка на равенството и участието в обществото като цяло".

престъпления, извършени в Интернет, при условие, че са налице необходимите предпазни механизми;

ж) да насърчи програмите за защита на децата и обучаване на техните родители, които са заложени в правото на ЕС във връзка с новите електронни заплахи, и да осигури оценка на въздействието на ефективността на съществуващите програми до този момент;

з) да пристъпи към приемане на директива относно наказателни мерки, насочени към прилагането на правата на интелектуална собственост, като същевременно забрани системното наблюдение на дейността на всички потребители в Интернет при преследването на тази цел, и като гарантира пропорционалност между санкциите и извършените нарушения; в този контекст също така да зачита свободата на изразяване и сдружаване на отделните потребители и да се бори със стимулите за нарушаване на правата на интелектуална собственост в кибернетичното пространство, включително с някои прекомерни ограничения за достъп, налагани от самите притежатели на правата на интелектуална собственост;

и) да гарантира, че изразяването на спорни политически убеждения чрез Интернет, включително във връзка с тероризма, не е обект на наказателно преследване;

Постоянно внимание върху абсолютната защита и засиленото насърчаване на основните свободи в Интернет

й) да отчете, че „дигиталната идентичност“ все повече се превръща в неразделна част от нашето собствено „аз“ и в тази връзка заслужава да бъде адекватно и ефективно защитена от натрапничество от страна на частни и публични участници; надлежно да отчита важността на анонимността, използването на псевдоними и контрола върху потока от информация за личния живот, както и факта, че потребителите следва да разполагат със средства за неговата ефикасна защита;

к) да признае опасността от форми на наблюдение и контрол в Интернет, които имат за цел също така да проследяват всяка „дигитална“ стъпка на отделния човек, така че да могат да направят профил на потребителя и да му присъдят „точки“; да изясни факта, че тези техники трябва винаги да се оценяват от гледна точка на тяхната необходимост и тяхната пропорционалност предвид целите, които искат да постигнат; да изтъкне също така необходимостта от повишена осведоменост и информирано съгласие на потребителите по отношение на тяхната дейност в Интернет (напр. в случая на социалните мрежи);

л) да проучи и предвиди ограничения за „съгласието“, което може да бъде поискано и взето от потребителите, независимо дали от правителства или частни компании, за отказ от част от тяхното право на неприкосновеност на личния живот, тъй като очевидно съществува неравновесие в преговорната сила и познанията между отделните потребители и тези институции;

м) строго да ограничи и определи случаите, в които една частна Интернет компания може да бъде задължена да разкрие данни на държавни органи;

н) да осъди налаганата от правителства цензура върху съдържанието, което може да се търси в Интернет сайтовете, особено когато тези ограничения могат да имат „сковаващ ефект“ върху политическото слово;

о) да призове държавите-членки да гарантират, че свободата на изразяване не е предмет на произволни ограничения от страна на публичната и/или частната сфера и да избягват всички законодателни или административни мерки, които могат да имат „сковаващ ефект” върху словото на хората;

п) да привлече вниманието върху факта, че развитието на т.нар. „Internet of things“ („Интернет мрежа за вещи”) не следва да представлява заобикаляне на защитата на данните и на правата на гражданите;

р) да насърчи подкрепата на принципа „privacy by design“ (зачитане на личния живот още във фазата на проектиране на продукта), според който изисквания за защита на правото на неприкосновеност на личния живот и данните следва да се въведат възможно най-рано в жизнения цикъл на новите технологични разработки;

Международни инициативи

с) да призове всички участници в Интернет да се присъединят към започналия вече процес на „декларация за правата в Интернет“, която се основава на съществуващите основни права, насърчава тяхното прилагане и подкрепя признаването на очертаващите се принципи; в тази връзка енергичното обединение около декларацията за правата в Интернет ще играе важна роля;

т) да гарантира, че в тази връзка се разглежда ориентирана към процеса инициатива с множество заинтересовани страни на много равнища, както и че се разглежда съчетание между световни и местни инициативи, така че да се конкретизират и защитят правата на потребителите на Интернет, и по-този начин да се осигури законността, отчетността и приемането на процеса;

у) да насърчи активното участие на ЕС в различните международни форуми, занимаващи се с глобални и локални аспекти на Интернет, като например Форума за управление на Интернет;

ф) да участва, заедно с всички съответни участници от ЕС, в създаването на Европейски форум за управление на Интернет, който ще направи преглед на опита, придобит от националните форуми за управление на Интернет, ще функционира като регионален център и ще представи по-ефективно общоевропейските проблеми, позиции и въпроси, които предизвикват загриженост, в бъдещия международен форум за управление на Интернет;

o

o o

2. възлага на своя председател да предаде настоящата препоръка на Съвета и, за сведение, на Комисията.

11.6.2008

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКА ДО СЪВЕТА(B6-0302/2008)

внесено съгласно член 114, параграф 1 от правилника

от Stavros Lambrinidis

относно укрепване на сигурността и основните свободи в интернет

Европейският парламент,

– като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и Хартата на основните права, и по-конкретно техните разпоредби относно защитата на личните данни, свободата на изразяване и информация, и зачитането на личния и семейния живот,

– като взе предвид неотдавнашните инициативи за проследяване на тежки престъпни прояви и тероризъм (проект „Check the web“) и неотдавнашното предложение за изменение на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата с тероризма, както и предложението за преглед на Директива 2002/58/ЕО относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации,

– като взе предвид дейността на Съвета на Европа, на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и на Организацията на обединените нации (ООН) по отношение на борбата с престъпността и киберпрестъпността, както и на защитата на основните права и свободи, включително в интернет,

– като взе предвид последните решения на европейските съдилища и на националните конституционни съдилища по този въпрос, и по-конкретно решението на Германския конституционен съд (BVerfG), което признава отделно право на защита на поверителността и неприкосновеността на информационните системи,

– като взе предвид член 114, параграф 1 от своя правилник,

А. като има предвид, че интернет се е превърнал на световно равнище в основен инструмент за развитие на свободата на изразяване, както и за развиване на икономическа дейност; като има предвид във връзка с това, че е от решаващо значение борбата с престъпността, както и със злоупотребите на публични органи и частни лица, да не ограничава потенциала на този инструмент,

Б. като има предвид, че поради своето световно измерение, бързата си еволюция и техническите си специфики, явлението интернет трудно може да се побере само в рамките на националното законодателство и трябва да се предприемат инициативи именно на международно равнище за защита на правата на личността, едновременно за нейната сигурност, за защита на нейните свободи и за закрила на

личния живот,

1. отправя към Съвета следните предложения:

   а) постепенно да сближи националните законодателства в ЕС по отношение на изискванията, свързани с опазването на основните права в интернет,

   б) да насърчи диалога между националните и европейските законодателни органи, както и между националните и европейските съдилища,

   в) да засили диалога между всички участници и заинтересовани страни в явлението интернет, по-конкретно интернет операторите и потребителите,

   г) да сключи необходимите споразумения на международно равнище, както в двустранен (по-конкретно трансатлантически) план, така и в многостранен (инициативи на равнище Съвет на Европа, ОИСР и ООН),

2. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и, за сведение, на Комисията.